

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Rok XII.

ŁÓDŹ, ŚRODA 13 LISTOPADA 1929 R.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Piotrkowska 106

Nr. 264

EWAKUACJA NADRENJI

Konferencja haska nie może obradować

dopóki Niemcy nie wypowiedzą się ostatecznie w sprawie długów

PARYŻ, 12.11 (ATE.) „Le Matin” donosi, iż Briand odbył wczoraj szereg różnych rozmów politycznych, pozostających w związku z możliwością zwołania drugiej konferencji haskiej.

W godzinach południowych Briand konferował z posłem bułgarskim w Paryżu w sprawie odszkodowań wschodnich, co do których w ostatnich dniach rząd bułgarski zachowuje stanowisko nieustępliwe.

Następnie Briand przyjął ambasadora angielskiego, z którym omawiał możliwość zwołania konferencji haskiej oraz uchwały komitetu organizacyjnego banku wypłat międzynarodowych. Następnie Briand konferował z ambasadorem niemieckim omawiając z nim sprawę ewakuacji trzeciej strefy okupacyjnej w Nadrenji.

Briand powołał się na przemówienie Tardieu w izbie deputowanych, które stwierdza, że ewakuacja możliwa jest dopiero po ratyfikacji planu i umów haskich.

Omawiano także sprawę plebiscytu nacjonalistów niemieckich przeciwko przyjęciu planu Younga, ambasador niemiecki miał zapewnić Brianda, iż

plebiscyt ogólny - narodowy nie wypadnie niekorzystnie chociaż agitacja Hugenerga zdołała zebrać zgórą 4 miliony głosów.

Briand odpowiedział na to, iż konferencja haska nie może obradować w spokoju dopóki opinia publiczna Niemiec nie wypowie się ostatecznie w sprawie nowego systemu regulacji długów. Chociaż przypuszcza się, iż plebiscyt narodowy nie będzie korzystny dla nacjonalistów, jednak przypuszczać to nie należy być pewnym, że tak istotnie wypadnie.

W godzinach wieczorowych odbyła się konferencja Tardieu

Warszawski korespondent „Głosu Polskiego” (S) telefonuje

W ciągu bieżącego tygodnia odbędą się zebrania klubów opozycyjnych, wchodzących w skład centrolewu.

Tematem obrad ma być sytuacja wytworzona przez odroczenie sesji sejmowej, jakoteż opracowanie dyrektyw i taktyki walki z rządem.

Brianda, Cherona i Loucheura, na której omawiano rezultaty obrad prowadzonych przez Brianda.

PARYŻ, 12.11. (Tel. własny „Głosu Polskiego”). W kołach politycznych niemieckich panuje głębokie przeświadczenie, że do 30 lipca nastąpi ewakuacja 3-ej strefy Nadrenji. Zarówno zresztą ze strony niemieckiej jak i francuskiej ujawnia się tendencja, by termin ten utrzymać.

W odpowiedzi na stanowisko prasy francuskiej strona niemiecka stwierdza, że plebiscyt

zależną od wejścia w życie planu Younga

w Niemczech jest wyłącznie wewnętrzną sprawą Niemiec, która nie może w żadnym wypadku wpłynąć na 2-gą konferencję haską.

Jeśli chodzi o ewakuację Saary to natrafiono na poważniejsze trudności, jednakże strona niemiecka przekonana jest, że uda się dojść do porozumienia z Francją.

Laureaci nagrody Nobla

BERLIN, 12. 11. 1929 r. (Tel. własny „Głosu Polskiego”) Nagrodę literacką Nobla na rok 1928 otrzymał pisarz niemiecki Thomas Mann.

SZTOKHOLM, 12. 11. Nagrodę Nobla z dziedziny fizyki otrzymał za rok 1929 francuz hr. Louis Victor Broglie, za rok 1928 angieli Orwer Williams Richardson.

Katastrofa lotnicza w Poznaniu Dwie osoby zabite.

POZNAŃ, 12.11 (Tel. własny „Głosu Polskiego”). Na lotnisku Ławickim pod Poznaniem miała miejsce straszna katastrofa aeroplanowa. Dwa aparaty wojskowe podczas lotów ćwiczebnych zetknęły się w powietrzu. Jeden z nich runął na ziemię i rozstrząsał się zupełnie. Obaj lotnicy — pilot i obserwator zabici. Drugi aparat, acz silnie uszkodzony, mógł jeszcze lądować, pilot tego aparatu doznał nieznacznych obrażeń cieleśnych.

50 tys. greków wyjeżdża z Rosji

MOSKWA, 12.11. (Tel. wł.) W ślad za masową emigracją niemieckich chłopów poszła trzecia część ludności greckiej, zamieszkałej w Sowietach. Przeszło 50 tysięcy Greków, mieszkających od dawna na Kaukazie i Krymie, przeważnie plantatorzy tytoniu i drobni kupcy, zwróciło się do konsulatu greckiego w Moskwie z żądaniem wiz na wyjazd do Grecji. Grecy w przeciwieństwie do chłopów niemieckich, będących obywatelami sowieckimi, zachowali swą państwową przynależność grecką i przez to mają ułatwiony powrót do ojczystego kraju.

STALIN WYSYŁA NA SYBIR

WARSKIEGO i DĄBALA

Chłopi mordują komunistów i podpalają komuny rolne

RYGA, (ATU.) 12.XI. Według nadeszłych tu wiadomości z Moskwy w najbliższym czasie na rozkaz Stalina zostanie zesłanych na Syberję kilku przywódców komunistycznej partii polskiej w Rosji za krytykę obecnego systemu rządów i za okazywanie sympatii Trockiemu.

Między innymi ma być zesłany były poseł do sejmu Warski-Warszawski. Według tych wiadomości również i b. pos. Dąbal znajduje się w niełasce.

RYGA, (ATU.) 12.XI. „Komunist” donosi o nowych aktach teroru przeciw komunistom W okręgu odeskim niewykruci sprawcy zamordowali w 4 wsiach 5 miejscowych działaczy komunistycznych. We wsi Rzwotnowo G. P. U. wykryła organizację podpalaczy, którzy systematycznie podpalali w okolicach budynki sowieckie oraz gospodarstwa komunistów.

Pod Połtawą włościanie podpalili komunę rolną „Nazwa wyścig pracy”. W okręgu płoskierowskim, we wsi Czopowo, włościanie ciężko zranili przewodniczącego komisji zbożowej Zimina. We wsi Lnbarcow pod Kijowem zamordowano komunistę Zabolutnego, który kierował akcją zbożową. W tejże wsi spalono kancelarię sowiecką.

Wolna prasa i wolni dziennikarze

„Berliner Tageblatt” o represjach prasowych stosowanych w Polsce przeciwko pismom polskim i korespondentom zagranicznym

BERLIN, 12 11 (tel. wł. „Głosu Polskiego”) temu najmniejszych podstaw.

Następnie przechodzi korespondent wspomnianego dziennika do omawiania położenia dziennikarzy zagranicznych, a szczególnie niemieckich w Polsce. Według opinii korespondenta „Berliner Tageblattu” spełnia funkcje cenzora wobec prasy zagranicznej część prasy rządowej, która usiłuje narzucać korespondentom instrukcje, w jaki sposób mają oni spełniać swe obowiązki.

Zarzuca się prasie zagranicznej, a szczególnie niemieckiej kłamliwe informacje.

Posłom, których się widziało w kuluarach sejmu w towarzystwie korespondentów niemieckich grozi się prokuraturą. Dziennikarz niemiecki kończy swą korespondencję uwagą, że jeśli akcja prasy prorządowej w kierunku kneblowania wolności sprawozdawców zagranicznych będzie i nadal trwała wówczas sprawą tą będzie musiała się zająć Międzynarodowa Federacja Prasowa, która dopiero niedawno ustaliła w Amsterdamie zasadę: „Wolna prasa i wolni dziennikarze”.

Anglja żądać będzie od Sowietów spłaty długów

Londyn, 12.11 1929. Telegram własny „Głosu Polskiego”.

Na bankiecie, wydanym przez lord-majora Londynu wygłosił MacDonal dłuższe przemówienie, obejmujące całokształt sytuacji politycznej Europy. W pierwszym rzędzie powinszował premier angielski rządowi włoskiemu za sukces odniesiony w zlikwidowaniu długotrwałego zatargu z Watykanem, oraz swe zadowolenie ze stosunków panujących w Europie środkowej, wskazujących na przewyższenie przez państwa tam położone wielu piętrzących się niedogodności.

Wielkie wrażenie wywarła ta część mowy, w której Mac Donald oświadczył, że w związku z podjęciem stosunków dyplomatycznych z Rosją rząd angielski dbać będzie w pierwszym rzędzie o uregulowanie starych długów rosyjskich.

Z OSTATNIEJ CHWILI PIŁSUDSKI — KRÓLEM JÓZEFEM I

WISBADEN. 25. — Ostatnia partja szachowa rozegrana między mistrzami świata Aljechinem i Bogoljubowem za kończyła się zwycięstwem dla Aljechina. Mistrzem świata zatem jest Aljechin. Stan gry jest następujący. Aljechin 15,5, Bogoljubow 9,5 punktów.

LONDYN. Dział przedpołudniem zaszytował w Jeruzolimie nieznany dotychczas sprawca — znanego lekarza czeskiego Dr. Tichowa.

Jak wiadomo Dr. Tichow jest znanym okulistą wszechświatowym. Sprawca zbiegł. Fakt ten wywołał ogólne poruszenie w całym mieście.

BERLIN. W dniu wczorajszym doszło ponownie do burzliwych starć między komunistami a nacjonalistami. — Kilku komunistów zostało zabitych.

BERLIN. Wschodniopruski Heisnatsbund zwrócił się do ministra spr. zagranicznych Custinusa z protestem przeciwko zawarciu przez Rzeszę traktatu likwidacyjnego z Polską.

KRAKÓW. Rozpoczął się tu proces 6 osób, oskarżonych o komunizm. Akt oskarżenia zarzuca im zbrodnię zdrady głównej. Proces potrwa cztery dni.

MYSŁOWICE. — W jednej z tutejszych kopalń został zasypany ziemią robotnik nazwiskiem Karol Filer. Śmierć nastąpiła momentalnie.

MOSKWA. Podanie Cziczierina o zwolnienie go ze stanowiska zostało przez rząd sowiecki przyjęte. O osobie następcy nic nie wiadomo.

RYGA. Na wczorajszym posiedzeniu rady socjalistów ludowych litewskich (laudinków), uchwalono wobec obecnego rządu Tubalsę zajmując stanowisko opozycyjne.

LONDYN. W czwartek ma odbyć się nadzwyczajne tajne posiedzenie gabinetu angielskiego, na którym mają być rozpatrywane sprawy krajów znajdujących się pod protektorem Anglii a to w związku z dążeniami i tych narodów do wyzwolenia się opieki rządu brytyjskiego.

Idiotyczne brednie prasy kowieńskiej „Dobrze poinformowane“ źródła w Warszawie

KOWNO, 12.11. — Kowieński organ „Lietuvos Aidas“ przy nosi „wywiad z osobistością stale mieszkającą w Warszawie i dobrze znającą sfery polityczne“ — na temat wewnętrznej sytuacji Polski.

„Osoba“ ta naturalnie w ozarych barwach rysuje sytuację w Polsce i zapewnia, że na pierwszym posiedzeniu sejmowym w dniu 31 z. m. Marszałek Piłsudski zamierzał proklamować się królem Józefem I i w tym właśnie celu zgromadził w gmachu sejmowym znacznie większe grono oficerów. Na dowód słuszności swego twierdzenia ów warszawski informator organu kowieńskiego przytacza szczegół, że zebrani w sejmie oficerowie reprezentowali wszystkie oddziały wojskowe i nie było wśród nich niższego rangą od majora!

W dalszym ciągu „wywiadu“ bredzi anonimowy informator organu litewskiego:

„Bodaj czy proklamowanie Piłsudskiego Józefem I-szym po-

prawiloby położenie wewnętrzne Polski. Już w dniu niedoszedłogo posiedzenia na ulicach Warszawy odbyły się walki z policją, w wyniku których było dużo rannych i zabitych, wśród nich — kilku posłów. Nie nale-

ży zapominać, że w Polsce nie mało jest robotników i miast. Robotnicy są doskonale zorganizowani. Oprócz tego, jest tam zgóra dziesięć milionów obconarodowców, którzy tylko czekają dobrej okazji. Czy uda się

Piłsudskiemu opanować wszystkie te elementy? Opowiadają że po proklamowaniu się „Józefem I-szym“, Piłsudski zamierza wskrzesić tradycje Jagiellońską, pojechać do Wilna i ukoronować się jako Wielki Książę Litewski“.

Siedziba Banku Międzynarodowego

Dla reperacji, według planu Younga, mieścić się będzie w najnowocześniejszym z miast pięknej Szwajcarii — w Bazylei.

Watykan

nie chce nawiązać stosunków z Sowietami

RZYM. (A. T. U.) 12. 11. W dniu dzisiejszym powrócił tu ks. Walsh, który z ramienia papieża badał stosunki religijne w Rosji Sow. na skutek starań sowieckich które chciały nawiązać stosunki dyplomatyczne z Watykanem.

Niezwłocznie po przybyciu do Rzymu, ks. Walsh odbył dłuższą konferencję z kardynałem Gassparim, któremu zdał sprawozdanie ze swej podróży, oświadczając iż w obecnych trudnych warunkach przesładowania wszystkich wyznań a specjalnie zaś religii katolickiej nie może być mowy o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych z sowietami.

Przed powstaniem ambasady w Londynie

Konferencja posła Skirmunta z min. Hendersonem

LONDYN, 12.11. (Tel. własny „Głosu Polskiego“). Poseł polski przy królewskim rządzie angielskim odwiedził wielkobrytyjskiego ministra spraw zagranicznych Hendersona, z którym omawiał szczegóły przy-

jęcia przez króla, podczas którego to przyjęcia ma wręczyć swe listy uwierzytelniające, jako pierwszy ambasador polski w Anglii. Nastąpił to 19 bm. Henderson wypytał posła Skirmunta o sytuacji Polski, a na-

dewszystko o ostatnio zawarty traktat likwidacyjny z Niemcami, wyrażając nadzieję, że wkrótce też oba państwa będą mogły zawrzeć traktat handlowy.

Krwawe walki w Chinach

LONDYN, 12. 11. (tel. wł. „Głosu Polskiego“) Według nadeszłych z Szanaju wiadomości wojska generała Tsinga w sile 250.000 chińczyków rozpoczęły walkę z wojskami rządowymi.

Armia Tsinga operuje najnowszymi środkami technicznymi a więc tankami, aeroplanami i gazami trującymi. Wojska generała Tsinga posuwają się w kierunku linii kolejowej Lung hai. Użycie gazów trujących wywołało popłoch w wojskach rządowych.

ZNOW SOWIECKA AFERA DYPLOMATYCZNA

Posel w Atenach skradł plany mobilizacyjne i uciekł

BERLIN, 12.11. — Donoszą tu z Aten, iż niedawno mianowany poseł sowiecki przy rządzie ateńskim Ustinow opuścił nagle Grecję, nie wręcząc nawet prezydentowi listów odwojujących.

W trzy godziny po wyjeździe dyplomaty sowieckiego stwierdzono, że z pancernego skarbca sztabu generalnego zniknęły greckie plany mobilizacyjne.

Natychmiast dokonano w tajemnicy aresztowania pewnej liczby oficerów sztabu, którzy pozostawiali, jak się okazało, na żołdzie Ustinowa.

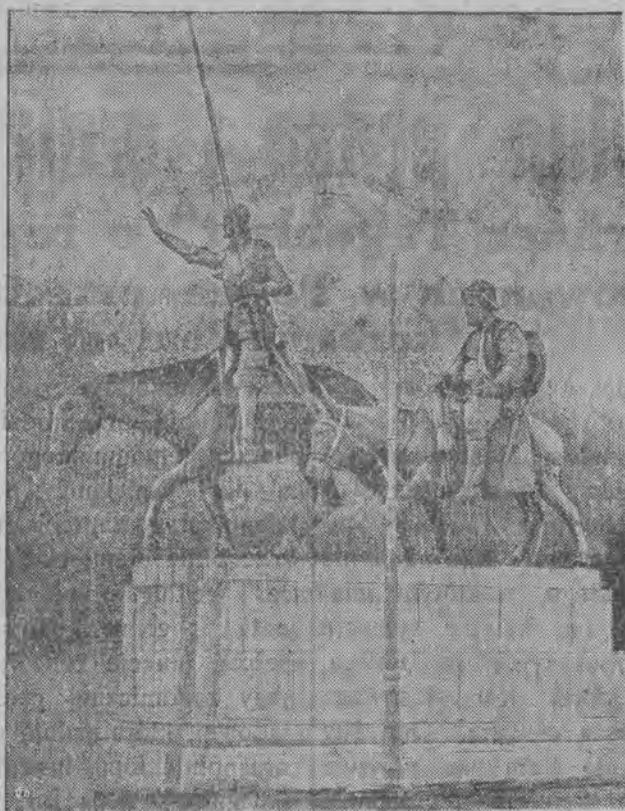
Wychodzący w Salonikach dziennik „Progress“ donosi, że wyjazd Ustinowa nastąpił nie zupełnie dobrowolnie, ponieważ udowodniono mu aktywną propagandę bolszewicką. O działalności szpiegowskiej przedstawiciela dyplomatycznego sowieckiego dziennik nie podaje, stwierdza tylko, iż współpracował z agentami wywiadu tureckiego.

Natomiast organ Venizelosa „Paris“ donosi, że Ustinow po wejściu w posiadanie wszystkich ważnych tajnych dokumentów, odnoszących się do

armii greckiej nadał olbrzymi, szyfrowany raport do Moskwy

za pośrednictwem radiostacji ateńskiej.

Pomnik dla don Kiszota

W Madrycie postawili pomnik ku czci Serwantesa, twórcy nieśmiertelnego Don Kiszota. Obok bohatera Don Kiszota na pomniku widzimy postać sługi jego Sanszo-Panszo.

Ofiara giełdy

Samobójstwo bankiera amerykańskiego

New York 12.11.29.

Telegram własny „Głosu Polskiego“.

Jeden z najbogatszych magnatów giełdowych New Yorku, prezes County Trustu Company J. J. Riordan zastrzelił się wczoraj w swym pałacu. Jest to pierwsza ofiara baissy giełdowej w sferach wielkich finansów po dwunastu ofiarach z pośród pomniejszych spekulantów. Śmierć Riordana musiała pozostać zachowaną w tajemnicy przez 24 godziny by uniknąć katastrofy jego banku gdzie oświadczaia, że baissa jest w wysmienionej sytuacji finansowej i przypisują śmierć samobójczą szefa przeważliwieniu nerwów. Riordan uchodził jeszcze przed rokiem za krusza i obcował z najwybitniejszymi osobami Stanów Zjednoczonych, wśród których śmierć jego wywoła olbrzymie wrażenie.

Lekarz-Dentysta

M. Karabanow

Piłsudskiego 31 (Wschodnia)
Tel. 1.59-09.

Ordynuje codziennie od 9-ej rano do 7-ej wieczór.

Gnębienie szkolnictwa mniejszościowego na Litwie

KOWNO, 12. Litewskie ministerjum oświaty ogłosiło rozporządzenie, w myśl którego wszystkie szkoły prywatne zostały pozbawione praw publicznych.

Wobec tego maturzyści gimnazjów mniejszości na rodowych na Litwie będą musieli składać dodatkowe egzaminy przed specjalnymi komisjami rządowymi.

Mniejszości narodowe wiodą w tem rozporządzeniu wiażd litewskich szykanę wymierzoną przeciwko ich szkolnictwu i przygotowują się do wszczęcia wspólnej akcji w obronie swych praw.

Wampir Düsseldorfu ostrzegł przed swą ostatnią zbrodnią.

BERLIN, 12. 11. 1929 r. (Telegram własny „Głosu Polskiego“)

Policja kryminalna w Düsseldorfie jest od kilka dni w niebywałym poruszeniu w związku z ostatnim morderstwem strasznego zbrodniarza dokonanego na pięcioletniej Gertrudzie Alberman.

O bezczelności łotra świadczy fakt, że na kilka dni przed zbrodnią otrzymała redakcja komunistycznego pisma, wychodzącego w Düsseldorfie, list w którym był plan z dokładnym o znaczeniu miejsca, gdzie władze znalazły rzeczywiście trupa zamordowanej dziewczynki.

Policja jest już podobno na tropie mordercy, który kpi sobie z jej wysiłków i trzyma w panicznym strachu całą ludność Düsseldorfu, mając na sumieniu już 19 morderstw, dokonanych w ostatnich paru miesiącach.

Rewolucja pojęć ludzkich Plan Hoovera jest rewelacją o znaczeniu historycznym.

LONDYN, 12. 11. (tel. wł. „Głosu Polskiego“)

Prasa tutejsza odnosi się z największą uwagą do wczorajszej mowy prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Oświadcza ona, iż projekt Hoovera, aby podczas wojny było możliwe zaopatrywanie wrogiego państwa w żywność stanowi największą rewolucję, jaką znają dzieje ludzkości.

Z prastarych czasów — twierdzą gazety angielskie — było największą „sztuką“ wygłodzenie wroga, i nigdy jeszcze „sztuka“ ta nie była doprowadzona do takiej doskonałości, jak podczas ostatniej wojny światowej prawdą jest, że projekt ten ma dużo przeszkód do przezwyciężenia, tem nie mniej jednak posiada on wielkie znaczenie w kierunku zmniejszenia niebezpieczeństwa nowych wojen.

Sensacyjne aresztowanie w Paryżu właściciela domu w Warszawie za szmugiel kokainy

Nasz warszawski korespondent (S.) telefonuje:

W czasie wykrycia w listopadzie ubiegłego roku głośnego morderstwa przy ul. Foksal 17, w którym brał udział groźny bandyta „Hipek Warjat“, zwrócono uwagę na właściciela wspomnianego domu, niejakiego Alberta Liebermana.

Lieberman, człowiek do niedawna zupełnie biedny, stał się naraz właścicielem wielkiego domu w pryncypalnej dzielnicy miasta, za który zapłacił przeszło 150,000 dolarów. Wzbudziło to słuszne podejrzenie policji.

Obecnie nadeszła do Warszawy wiadomość, że w Paryżu aresztowano Liebermana pod ciężkim zarzutem należenia do organizacji sprzedawców kokainy.

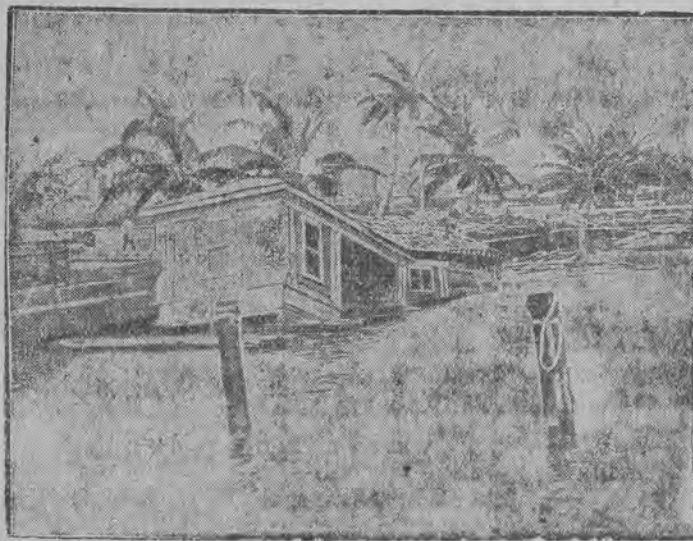
Jak się okazało, Lieberman stał na czele bandy, która trudniła się sprzedażą kokainy i innych niedozwolonych narkotyków na całą Europę. Wyjaśniła to, jakim sposobem Lieberman, doszedł na nielegalnym

handlu kokainą do wielkiej fortuny.

Prócz domu przy ul. Foksal Lieberman posiada w Paryżu willę i pałac. Jest akcjonariuszem kilku francuskich fabryk samochodów.

Aresztowanie Liebermana i wykrycie jego źródeł dochodów wywołało wielką sensację.

Po przejściu okropnego orkanu.

Nieszczęsna Floryda, najpiękniejszy kraj Ameryki jest w ostatnich latach najniebezpieczniejszym bodaj ze wszystkich okolic N. Świata nawiedzają go bowiem wielokrotnie już w krótkim stosunkowo okresie straszne cyklony, niszczące brzegi rozkosznej jego plaży w Miami. Ostatnio znów, jak doniosły depesze przeciągnął nad Florydą niezwyklej siły cyklon, który dokonał tam okropnych spustoszeń jak to widzimy na naszej ilustracji.

Znany pisarz Wasserman

przed sądem

Zona, z którą się rozwiódł skarży go o alimenty

WIENIEN, 12.11. (Tel. własny) Do wiedeńskiego sądu okręgowego wpłynęła skarga dawniej żony znanego pisarza Jakóba Wassermanna, w której to skardze Julia Wassermannowa domaga się zwiększenia sumy alimentacyjnej, płaconej dotychczas przez jej byłego męża na utrzymanie jej, oraz dzieci.

Pani Wassermannowa jest również literatką, przez szereg lat pożycie jej z mężem było pod każdym względem przykładne. Miała ona wielki

wpływ na twórczość swego męża, a książka napisana przez nią o najwybitniejszych dziełach Wassermanna przyczyniła się znacznie do ich powodzenia. Na drodze jej szczęścia stanęła jednak to często bywa, inna kobieta, wskutek czego małżeństwo rozwiódło się.

Podczas procesu rozwodowego w r. 1926 zobowiązał się Wassermann do płacenia alimentów w wysokości jednej trzeciej honorarium autorskiego, uzyskiwanego przez Was-

sermana, co według oceny rzeczoznawców ustalone zostało na 2 tysiące szylingów austriackich. Obecnie pan Wassermannowa w skardze swej do sądu twierdzi, że została ona wprowadzona w błąd, albowiem przypadająca na utrzymanie jej i dzieci część dochodów Wassermanna wynosi 6 tys. szylingów, zaś w roku 1926 zgodziła się na mniejszą sumę ponieważ znajdowała się wraz z dziećmi w opłakanych warunkach materialnych.

Pleczkajtis przeciw oskarżaniu Polski o podtrzymywanie ruchu rewolucyjnego na Litwie

BERLIN, 12.11. — Biuro Wolfa ogłasza list przebywającego w insterburskim areszcie śledczym Pleczkajtisa. W liście tym Pleczkajtis protestuje przeciwko insynuacjom, rozsiewanym przez pewną część prasy niemieckiej, jakoby za podjudzeniem ze strony polskiej przygotowywać miał w Prusach Wschodnich zamach na Waldemara.

Pleczkajtis oświadcza, że 1) zamachu nie przygotowywał, 2) że nie rozmawiał nigdy z żadnym przedstawicielem rządu polskiego lub polskich czynników rządowych na temat zamachu przeciwko Waldemarowi, ani też przeciwko jakiemukolwiek innemu członkowi rządu litewskiego.

Tem mniej — oświadcza Pleczkajtis — nie może być nigdy mowy o tego rodzaju propo-

zycjach. O celach moich — pisze Pleczkajtis — chcę tylko powiedzieć, że nie pozostają one

z polską polityką zagraniczną w żadnej, nawet najodleglejszej styczności.

Manewry w Japonii

Ustatnio odbyły się w Japonii wielkie manewry w których wziął udział nasz attache pułk. Jedruszkiewicz

RADIO

WIADOMOŚCI

BRUKSELA. W miejscowości Masselt wykołcił się w niedzielę, wieczór parowy pociąg tramwajowy, przyczem jeden z 18 wagonów wywrócił się 32 osoby odniosły cięższe lub lżejsze rany.

NOWY YORK. Według sprawozdania rocznego, instytut znanego miliardera-hlantropa amerykańskiego Rockefellera wydał w tym roku przeszło 20 milionów dolarów na zwalczanie chorób i popieranie zdrowotności. Suma ta została rozdzielona na wszystkie kraje całego świata.

MOSKWA. Politburo postanowiło zwolnić ze stanowiska komisarza spraw zagranicznych — Cziczerina. Kto będzie jego następcą, dotychczas nie zostało rozstrzygnięte.

BERLIN. Po ostatnim przedstawieniu w jednym z największych kin Kilonu wybuchł w niedzielę wieczór wielki pożar, którego pastwą padł cały budynek. Straty materialne są bardzo duże.

RZYM. Wczoraj zastrzelony został kilkoma celnymi strzałami rewolwerowemu prezydent policji w Trjeście, Schillaci. Zamachu dokonano w kurytarzu policji trjeścieńskiej.

Największą sensacją było, że sprawcą zamachu był prezydent policji Salviolo, z pochodzenia sycylijszyk, który niedawno dopiero został przeniesiony do Trjestu. Powszechnie przypuszczają, że chodzi tu o akk zemsty.

AUSGSBURG. Na szosie, prowadzącej do miasta miało miejsce tragiczne zdarzenie — dwóch motocyklów, z których jeden miał przy czepionym koszyk. Wszystkie trzy osoby poniosły śmierć na miejscu.

LONDYN. Zastrajkowało tu 2000 szoferów, Strajk jest protestem przeciwko zakazowi prowadzenia maszyn przez szoferów nie należących do organizacji zawodowej. Strajk ten wywołał duże utrudnienia w komunikacji.

Potrzebni chłopcy

do ulicznej sprzedaży gazet z kaucją. Zgłaszać się do administracji „Głosu Polskiego“ Piotrkowska 106.

Kłopoty litewskich mężów stanu

Minister oskarżony o bigamię

KOWNO, 12.11. — Tel. wł. — („Gł. Polskiego). W kołach politycznych Kowna zapewniano, że nominacja Zauniusa na ministra spraw zagranicznych, która była już dawno postanowiona, bezpośrednio po utworzeniu gabinetu Tubialisa, uległa dlatego odroczeniu, gdyż Zaunius, uosadzony o bigamię, nie miał załatwionej sprawy rozwodowej z pierwszą żoną.

Zaunius, pozostawiając pierwszą swą żonę w Niemczech, ożenił się w Kownie z artystką opery Januskajisówną.

W okresie ostatniego przes-

lenia pierwsza żona Zauniusa wróciła do Kowna i upomniała się o swoje prawa, oskarżając niewiernego męża o bigamię. Zaunius wszczął wtedy pertraktacje rowodowe.

Ponieważ pierwsza żona Zauniusa była Niemką, sprawę rozwodową załatwiono za pośrednictwem poselstwa niemieckiego w Kownie, które wytargowało dla swej obywatelki odszkodowanie pieniężne.

Bezpośrednio po zdobyciu rozwodu Zaunius otrzymał nominację na ministra.

ZENITH 199-60

oto numer komendy policji, pod który dzwonić należy w razie niebezpieczeństwa

Jak się dowiadujemy komenda policji w Łodzi otrzymała nowy numer telefoniczny 199-60.

Numer ten służyć będzie do walki z przestępczością, w tym sensie, że w razie napadu bandyckiego, napadnięty po wydzwonięciu numeru 199-60 będzie mógł za pomocą centrali komendy policji na m. Łódź, gdzie dyżurować będą stale trzy telefonistki, łączyć się z poszczególnymi komisariatami. Wrazie np. obławy dyżurny

oficer będzie mógł zapomocą tej centrali jednocześnie rozmawiać ze wszystkimi 14 komisariatami.

Zarządzenie to jest bardzo na miejscu, posiada jednak jedno ale, które polega na zbyt skomplikowanym numerze telefonicznym.

O wiele prościej byłoby przecie, gdyby ten „przeciwnapadowy“ wydział telefoniczny miał mniej skomplikowaną cyfrę 2 3 lub 4 na wzór numeru straży ogniowej. (p)

O czym każdy obywatel wiedzieć powinien

OCHRONA PRACY MŁODOCIANYCH I KOBIET

Rozwój przemysłu, nowe wynalazki techniczne, postępująca naprzód industrializacja gospodarstwa społecznego, potęga kapitału, ścierająca się ze wzrastającym znaczeniem organizacji klasy robotniczej, dały początek nowemu działowi prawa, który nosi nazwę: Ustawodawstwo robotnicze. Ma ono na celu ochronę pracy w najszerszym słowa znaczeniu, a więc ma zapewnić robotnikowi możliwe najlepsze warunki pracy, wziąć go w obronę przed przewagą pracodawcy i poprawić jego egzystencję.

OCHRONA PRACY MŁODOCIANYCH I KOBIET

Należy dziś do największych zdobyczy socjalnych i stanowi jedną z najważniejszych dziedzin w ustawodawstwie robotniczym. Należy w tym miejscu podnieść, że kiedy w Anglii z początkiem ubiegłego stulecia państwo uznało za swój obowiązek uregulować stosunki między kapitałem a pracą, konieczność prawnego unormowania pracy dzieci i kobiet stała się najpilniejszym postulatem. U nas w Polsce art. 108 konstytucji z 17 marca 1921 położył podwaliny pod ustawodawcze uregulowanie tego skomplikowanego problemu, w którym skupia się troska o zdrowie młodzieży i konieczność ochrony macierzyństwa. Artykuł 103 konstytucji przewiduje w ustępie drugim, że osobne ustawy unormują opiekę macierzyństwa, a nadto zakazuje pracy zarobkowej dzieci niżej lat 15, pracy nocnej kobiet i robotników młodocianych w gałęziach przemysłu, szkodliwych dla ich zdrowia oraz stałego zatrudnienia praca zarobkową dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Zasady te znalazły urzeczywistnienie w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 1924 w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636). Ustawa zakazuje zatrudniać młodocianych obojga płci (w wieku od lat 15 do ukończonych lat 18) i kobiety w zakładach pracy przemysłowych, górniczych, w handlu i w ogóle w zakładach pracy, prowadzonych na sposób przemysłowy, jeśli zachodzą warunki, w których praca jest szczególnie

NIEBEZPIECZNA I SZKODLIWA

dla zdrowia, moralność i dobrych obyczajów. W szczególności kobietami nie wolno pracować przy transmisjach, przy procesach chemicznych, oddziałujących szkodliwie na orga-

nizm, przy dźwiganiu ciężarów, oraz w kopalniach pod ziemią. Nadto ustawa przewiduje że Minister Pracy i Opieki Społecznej wydawać będzie wmiarę potrzeby spisy robót szkodliwych i niebezpiecznych. Nie zależnie od mocy obowiązującej ustawy z 1919 o czasie pracy w przemyśle i handlu, ustawa stanowi, że

ODPOCZYNEK NOCNY

młodocianych i kobiet ma trwać najmniej 11 godzin bez przerwy i obejmować w zakładach, pracujących na jedną zmianę, czas między 8 wiecz. a 6 rano, zaś w zakładach, pracujących na dwie zmiany, czas między 10 wiecz. a 5 rano. Jedynie w wyjątkowych wypadkach zakaz pracy nocnej nie

stosuje się do chłopców powyżej lat 18.

Ze względu na

ZDROWIE MŁODOCIANYCH

ustawa wymaga, ażeby młodociany, wstępując do pracy przedstawił pewne świadectwa mianowicie świadectwo z ukończenia lat 15, oraz świadectwo lekarza, wskazanego przez inspekcję pracy, że dana praca nie przekracza jego sił. Natomiast do pracy młodociani na żądanie inspekcji pracy mają być poddani badaniu lekarza, który stwierdzi, czy praca przez młodocianego robotnika wykonywana nie szkodzi jego rozwojowi.

Młodociany powinien 6 godzin poświęcić obowiązkowej

nauce zawodowej i doksztalcającej.

Pracodawcy mają obowiązek prowadzić wykaz młodocianych.

OCHRONA PRACUJĄCEJ MATKI I MACIERZYŃSTWA

znalazła szerokie uwzględnienie w art. 15 i 16 ustawy: w zakładach, zatrudniających ponad 100 kobiet, mają być urządzenia kąpielowe oraz żłóbek dla niemowląt. Matkom karmiącym zapewnia ustawa w ciągu godziny pracy dwie półgodzinne przerwy, które wlicza się do czasu pracy. Kobieta w ciąży ma prawo przerwać pracę z chwilą złożenia świadectwa lekarskiego, że za 6 tygodni może spodziewać się rozwiązania. W okresie ciąży może

przerwać pracę nie dłużej aniżeli przez 6 dni w ciągu miesiąca. Po porodzie nie wolno zatrudniać kobiet w ciągu 6 tygodni od dnia porodu. Pracodawcy nie wolno w tym okresie rzucić, ani wzmówić służbowego stosunku pracy.

Ustawa grozi też kara za nieprzestrzeganie przepisów ustawy, a to areszt do 6 tygodni i grzywna od 50 do 250 zł., lub jedna z tych kar. Karę tę grozi osobie zarządzającej przedsiębiorstwem. Karalność należy do sądów.

Ustawa o pracy młodocianych i kobiet stwarza możliwe dogodnie warunki pracy dla szeregu pracowników, jest dowodem postępu w ochronie pracy.

Główna rzecz polega tylko na tem, by ustawa ta była istotnie przestrzegana, a nie stanowiła tylko papierowe zasady.

Terroryści litewscy aresztowani

na granicy Litwa chce wmówić światu, że stolicą jej jest Wilno

KOWNO, 12.11, (Tel. własny „Głosu Polskiego“). Departament litewskiej policji politycznej melduje, że dwaj członkowie organizacji terrorystycznej, która składa się z członków emigracji litewskiej, zostało aresztowanych. Rozchodzi się o dwóch emigrantów nazwiskiem Wirschinskas i Beletzkiskis którzy przybyli z Wilna i aresztowani zostali na stacji granicznej Veivien. Rewizja, którą przeprowadziła straż litewska, ujawniła u aresztowanych cztery rewolwery, dziesięć ręcznych granatów, bombę, jak również literaturę propagandową. Przy aresztowaniu bomba wybuchła, nie wyrządzając jednak żadnych szkód. Na przesłuchaniu oświadczyli obaj aresztowani, że przybyli umyślnie na Litwę, w celu dokonania aktów terrorystycznych, a mianowicie mieli wysadzić w powietrze lokal oficerskiego klubu w Kownie, jak również gmachy litewskiej policji politycznej. Litewskie biuro donosi następnie, że instrukcje i broń otrzymali zamachowcy w Wilnie, gdzie jakoby mieszciano się centrala litewskich emigrantów. (Zdaje się, że rozsyłanie tej depechy przez

agencję litewską i kładzenie propagandy antypolskiej. (Przy specjalnego nacisku na Wilno, pisek redakcji „Głosu Polskiego“ posiada specyficzny charakter go“).

W Warszawie zmarł, niemal nagle, i tamże został pochowany znany śpiewak Opery Warszawskiej, ś. p. Sergjusz Metaxian. Śmierć Jego, stanowi nietylko stratę dla opery stołecznej, ale wśród bardzo licznych grona znajomych, przyjaciół i kolegów zmarłego wywołała wielki żal, bowiem wielką była sympatja, jaką się cieszył ś. p. S. Metaxian wśród społeczeństwa stolicy,

Niezwykłe zajście W TEATRZE

podczas śpiewu miłosnego duetu

Nie zdążył tajemniczy adorator dokończyć swej przemowy ponieważ jednym pohnięciem rzucił go partner Rose-Marie za kulisy, gdzie zajął się nim personel teatralny, a potem policja. Po badaniu lekarskiem, umieszczono go w szpitalu dla umysłowo chorych.

Wiele osób z pośród publiczności myślało, że intermezzo to należy do akcji, bowiem Rose-Marie i jej partner, nie tracąc przytomności umysłu, zaraz po usunięciu ze sceny niepożądanego gościa podjęli dalszy ciąg duetu. Cały wypadek, trwał piznaście sekund, które jednak wydawały się obu artystom wiecznością.

Niezwykła scena miała miejsce w teatrze w Sztokholmie podczas przedstawienia znanej operetki „Rose Marie“. Podczas duetu w akcie pierwszym podniósł się niepostrzeżenie jakiś pan z fotelu, poszedł prosto do sceny i jednym skokiem przesadziwszy barjerę, znalazł się nagle w pełnym blasku ramy. Zdziwiona odtwórczyni roli głównej cofnęła się. Zamach? Zazdrosny adorator? Jednocześnie zauważył nieznanego pana jej partner. Lecz nim zdążył uczynić krok w jego kierunku zbliżył się nieznamy do aktorki, chwycił ją za ramię i krzyknął podniecony:

— Ciebie chciałem spotkać, Rose Marie! Dlaczego nie przyszła? Obiecałaś, że spotkamy się na scenie. Dlaczego nie dotrzymała danego słowa?

Stosunki handlowe z Portugalią mogą mieć duże znaczenie dla Łodzi

Pertraktacje prowadzi łodzianin, p. S. Szwarz

(Własna służba informacyjna „Głosu Polskiego“)

W Warszawie bawił ostatnio inżynier Samuel Szwarz z Lizbony, łodzianin z pochodzenia, w sprawie nawiązania ścisłych stosunków handlowych między Polską a Portugalią.

Portugalia liczy tylko 6 milionów mieszkańców, lecz wraz z koloniami, może ona stać się poważnym rynkiem zbytu dla przemysłu polskiego, szczególnie — łódzkiego.

Dyktoczasowe pertraktacje w tej sprawie, prowadzone między obu rządami natrafiały na różne przeszkody, szczególnie ze względu na ograniczenia paszportowe w Polsce. Ostatnio jednak zainteresowały się tą kwestją wpływowo osobistości w Lizbonie oraz członkowie portugalskiego „kolegium ekonomicznego“.

Osoby te podjęły energiczną propagandę na rzecz zawarcia traktatu handlowego polsko-portugalskiego. Dyrektor departamentu handlowego Cercio upoważnił inżyniera Szwarca do oświadczenia postowi polskiemu w Madrycie p. Pawłowskiemu, iż ze strony Portugalii niema żadnych przeszkód do zawarcia traktatu handlowego.

Inż. Szwarz konferował w tej sprawie podczas pobytu swego w Warszawie z dyrektorem departamentu p. Sokołowskim oraz z dyrektorem dla spraw traktatów handlowych p. Ginterem.

Jak się dowiadujemy wyjeździe wkrótce do Lizbony kilku wyższych urzędników naszego ministerjum handlu i przemysłu aby na miejscu omówić sprawę

Protesty! Protesty! 45,827 sztuk weksli przeszło przez ręce rejenta

Według danych cyfrowych wydziału statystycznego, we wrześniu r.b., zaprotestowano u notariuszy łódzkich 45,827 weksli na sumę 8,822,000 zł., wykupiono bez sporządzenia protestu 10,383 weksli, na sumę złotych 2,290,000. W październiku r. b. — zaprotestowano 49,417 weksli na sumę 10,295,000 zł., wykupiono bez sporządzenia protestu 13,737 weksli na sumę zł. 3,039,000.

W sierpniu r. b. liczba weksli zaprotestowanych wyniosła 52,412 na sumę zł. 10,153,000; liczba weksli wykupionych bez sporządzenia protestu 10,191 sumę zł. 2,444,000.

całkowity
KURS TAŃCA
wyucza bez względu na zdolności
dypl. naucz. **D. FRYDWALD**
Południowa 10
Początek kursu dn. 4 listopada zapisy od 12 — 10 w.
UWAGA: Dla związków 50 proc. rab.

związane z szybkim zawarciem umowy traktatowej,

Z Polski do Portugalii można w pierwszym rzędzie eksporto-

wać wyroby włókiennicze, węgiel, drzewo, zboże, metal oraz wyroby galanteryjne, zaś z Portugalii do Polski, możnaby by-

to importować: drzewo korkowe, sardynki, kakao w stanie surowym, oliwę, kawę, artykuły kolonialne.

Nowa rata podatku majątkowego płatna jest do dnia 10 grudnia

„Przegląd Skarbowy” donosi, że do dnia 10 grudnia b. r. płatna jest nowa rata podatku majątkowego, która wyznaczona została w następującej wysokości:

1) Dla płatników pierwszej grupy kontyngensowej (rolnictwo) o wartości majątku ponad 10 tysięcy zł. ustalonej na podstawie norm szacunkowych — 1 procent wartości majątku przyjętego prawomocnie za podstawę do wymiaru podatku;

2) dla płatników II i III grupy kontyngensowej (wielki i średni przemysł i handel oraz pozostałe kategorie płatników) o wartości majątku, ustalonego na podstawie norm szacunkowych, ponad 10,000 zł, nowa rata wynosi 0,5 procent wartości majątku, przyjętej prawomocnie do wymiaru podatku majątkowego.

Płatnikom, którzy uiszczyli pewne sumy ponad płatny dotychczas podatek, nadwyżkę policzyć się na po-

wyższe. O ile nadpłata nie pokryje nowej raty, płatnicy będą wezwani do uiszczenia różnicy, przypadającej jeszcze do zapłaty.

Ze względu na to, że nowa rata jest tylko dalszym poborem już ustalonego podatku, nie przysługują płatnikom od otrzymanych zawiadomień o nowej racie żaden środek prawny. Nie wyklucza to możliwości żądania sprostowania ewentualnych błędów w obliczaniu nowej raty.

Prowizorium handlowe Polski z Rzeszą

podpisane będzie w bieżącym tygodniu
Co zawierają najważniejsze punkty umowy?

W berlińskich sferach rządowych spodziewają się, że podpisanie prowizorium handlowego polsko-niemieckiego będzie mogło nastąpić już z końcem przyszłego tygodnia. Jak się okazuje, jeszcze przed oficjalnym spotkaniem obu delegacji, toczyły się między postem Rauscherem a kierownikiem polskiej delegacji min. Twardowskim pertraktacje, które doprowadziły do uzgodnienia zasadniczych linii przyszłego traktatu handlowego tak, że celem obecnych rokowań, prowadzonych przez fachową delegację, jest już tylko sfinalizowanie pewnych technicznych szczegółów. Jakkolwiek nie zostały ogłoszone bliższe szczegóły, to jednak już dzisiaj podać możemy pewne ogólne zasadnicze ramy przyszłej polsko-niemieckiej umowy gospodarczej.

Prowizorium handlowe skła-

dać się będzie z dwóch części, t. j. z traktatu właściwego i jako aneksu protokołu tajnego

Traktat właściwy obejmuje: 1) postanowienie o zniesieniu wszelkich ograniczeń eksportowych i zarządzeń bojowocelnych; 2) klauzulę największego uprzywilejowania; 3) postanowienia dotyczące kwestii osiedlenia, oparte na umowie z lipca 1927 r., t. zw. umowie Stresemann-Zaleski, przy czym wzajemne prawo osiedlenia zostało nieco rozszerzone.

Protokół tajny, którego szczegóły nie zostaną opublikowane, zawierać będzie, jako wyrównanie, pewne koncesje importowe dla Polski, dotyczące t. zw. „saldy węglowej” i importu mięsa i bydła, a specjalnie nierogacizny.

Saldo węglowe będzie stałe natomiast kontyngent, przeznaczony z Polski dla eksportu

nierogacizny do Niemiec, wzrastający w ciągu dwóch najbliższych lat.

Pozatem prowizorium handlowe polsko-niemieckie regulować będzie również sprawę żeglugi morskiej, przy czym dwa największe towarzystwa okrętowe „Hapag” i „Norddeutscher Lloyd” otrzymają koncesję na udział w przewozie emigrantów z Polski. W koncesjach, udzielonych niemieckim liniom okrętowym uwzględniony zostanie jednak w pierwszej linii interes rozwoju portu polskiego w Gdyni.

Stosownie do przedłożonej rządowi polskiemu oferty, prowizorium handlowe polsko-niemieckie, parafowan zostanie prawdopodobnie przez min. Zaleskiego i posła Rzeszy niemieckiej w Warszawie Rauschera.

W powodzi upadłości i nadzorów

Ostatnia sesja Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi była widowiskiem nader licznych i sensacyjnych momentów. Należy zaznaczyć, iż cały szereg jej wyników świadczy o coraz to bardziej zyciowym ujmowaniu zagadnień.

Objawem tego ostatniego była przedewszystkiem decyzją w sprawie podania o odroczenie wypłat, wniesionego, jak to już w swoim czasie donieśliśmy, przez firmę Abe Szpicberg. — W planie sanacji tego przedsiębiorstwa doniosła rolę odegrała pożyczka Banku Gospodarstwa Krajowego. Sąd w myśl

postanowienia art. 9 Rozp. Prezydenta o zapobieganiu upadłości, stosując przepisy te „z wielką oględnością” uznał za właściwe odroczyć samo rozpoznanie sprawy, udzielając firmie petentce 7-dniowego terminu dla złożenia dowodu o uzyskaniu w mowie będącej pożyczki.

W swoim czasie podaliśmy na tem miejscu podanie o odroczenie wypłat firmy M. Orbach, oraz wiadomość, iż Sąd przychylił się do tego podania. Obecnie wpłynęło podanie firmy petentki, w którym wyluszczone, iż dalsze prowadzenie

przedsiębiorstwa w warunkach obecnych nie może go ustalić, jeżeliby należało spłacić długi w 100 procentach. Wobec tego firma petentka wnosi o otwarcie postępowania układowego, przy czym proponuje spłatę długów w wysokości 70 proc., płatnych w przeciągu 2 lat. Na powyższym przykładzie widzimy niedostateczność obecnego prawa, która przewiduje propozycje układowe dopiero po uzyskaniu odroczenia wypłat, nie zaś wprost i bezpośrednio jak np. w Małopolsce.

GIEŁDY

12.XI.29.

WALUTY

Holandja 359.99
Londyn 43.50 —

Nowy Jork 8.89³/₄
Paryż 35.12
Praga 26.40³/₄
Szwajcaria 172.82
Włochy 46.71¹/₄
Wiedeń 125.38

Obroty większe.
Tendencja dla walut europejskich niejednolita.
Dolar gotówkowy w obrotach pozagiełdowych 8.9175
Rubel złoty — 4.65¹/₄.

Gram czystego złota — 5.9244.

PAPIERY

7 proc. poz. stabilizacyjna 88.00 — 88.25 (w proc.);
5 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 64.00 — 66.50 —
4 proc. poz. inwestycyjna 118.00 — 118.25
6 proc. poz. dolarowa 80.50 — (w proc.);
10 proc. poz. kolejowa 102.50 (w proc.);
5 proc. L. Z. m. Warszawy 51.00 —
8 proc. L. Z. m. Warszawy 67.50 — 67.75

AKCJE

Bank Polski 171.00 — 172.00
Siła i Światło 105.00
Węgiel 78.00 — 80.00 — 79.00
Lilpopp 36.50 —
Starachowice 25.25 — 25.00

Nowa pożyczka angielska

Wkrótce zostanie wypuszczona nowa pożyczka angielska po kursie al pari i przy oprocentowaniu 5. Okres amortyzacji będzie trwał od roku 1944 do 1964.

Sfery finansowe City zaznaczają, że moment emisji nie został obrany szczęśliwie, zwłaszcza, że giełda odczuwa w dalszym ciągu skutki krachu Hartry'ego.

Jednakże dodają, że rząd labour party zmuszony jest zmobilizować większe sumy wolnych kapitałów, a to w celu zapewnienia spłaty różnego rodzaju długów, wynoszących około 135 milionów funtów, a których płatność przypada w najbliższym czasie.

Wydawanie świadectw przemysłowych

Ministerstwo skarbu poleciło izbowi skarbowym, aby wobec zbliżającego się terminu wydawania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1930, wydały odpowiednie zarządzenia, mające przede wszystkim na celu utworzenie pomocniczych kas skarbowych i zapewnienie płatnikom należytej obsługi w okresie nabywania świadectw przemysłowych.

W szczególności winny izby skarbowe czuwać nad tem aby urzędnicy przydzieleni do prac związanych z wydawaniem świadectw byli dokładnie obznajomieni z odnośnymi przepisami ustawowymi oraz aby w wypadkach, gdy płatnik, wbrew udzielonym mu wyjaśnieniom, zażąda wydania świadectwa niższej kategorii — nie czyniono mu utrudnień w nabyciu żadanego świadectwa przemysłowego, przy czym w takich wypadkach należy na odwrotnej stronie deklaracji umieszczać zawsze odpowiednią klauzulę.

A. P.

Czy film dźwiękowy zrewolucjonizuje sztukę i przemysł kinematograficzny?

Cokolwiek możnaby powiedzieć pro czy contra „talkies”, jak się w Ameryce nazywa wszelki film „nie cichy”, jedno nie ulega wątpliwości, że film dźwiękowy powstrzymał na kilkadziesiąt lat naturalny rozwój filmu „cichego”. Oddawna przemysłowo nad tem, aby filmowi dodać trzy właściwości, które zdaniem niektórych miały postawić go na szczycie ludzkich wynalazków i z ekranu uczynić najistotniejsze złudzenie rzeczywistości. Temi trzema właściwościami była mianowicie: barwa, plastyczność albo wypukłość oraz dźwięk.

Co pewien czas opinia publiczna dowiadywała się nagle że ten czyn ów atrybut został wreszcie wynaleziony. Najczęściej wieści takie dochodziły z Ameryki, podawane całemu światu z olbrzymią reklamą. Niektóre wynalazki na jednym z trzech wymienionych pół zajmowały poza Ameryką także zwłaszcza francuskich inżynierów, wśród nich Leona Gaumont.

W ostatecznym wyniku pierwsze dwie nowe właściwości dodane filmowi, tj. barwa i wypukłość okazały się do tego stopnia niedostateczne i niewykonalne na szerszą skalę w praktyce, że obecnie niemal zu-

pełnie cicho o filmach barwnych i wypukłych, oddających obrazy nie płasko, ale ze złudzeniem perspektywy powietrznej, jak to widzimy na zwykłych fotografiach w stereoskopie.

Inna kolejność potoczyła się trzecia właściwość filmu, a mianowicie dodanie mu dźwięku. Nie miejsce tutaj rozwodzić się nad techniczną stroną dźwięków, dodawanych filmom.

Tych filmów dźwiękowych istnieje obecnie cztery główne rodzaje: filmy muzyczne, filmy właściwe dźwiękowe, filmy śpiewające, filmy mówiące.

Zasadą filmu muzycznego jest zastąpienie dotychczasowej orkiestry towarzyszącej zazwyczaj wszędzie przedstawieniu kinowemu, przez muzykę rejestrowaną równoległe z taśmą i wypuszczanie w świat tak zrobionych filmów. Właściciel kina płaci wprawdzie wtedy drożej za wypożyczenie taśmy, ale oszczędza na orkiestrze i pokrywa sobie nawet dodatkowe koszty wynikłe z racji specjalnej instalacji potrzebnej do wyświetlania takich filmów muzycznych. Oczywiście filmy te spotkały się z żywym protestem ze strony zawodowych muzyków tracących wskutek tego zarobek w orkiestrach publicznych kinach. Z drugiej stro-

ny ponieważ wytwórnie takich filmów posługują się bardzo często muzyką niewydaną, przeto filmy te otworzyły nowy rynek zbytu licznym kompozytorom, z których coraz liczniejsi pracują wyłącznie dla tego rodzaju produkcji.

Film dźwiękowy we właściwym znaczeniu tego słowa dodaje do obrazów wszelkie dźwięki, których odpowiedniki widzimy na ekranie, a więc szum wiatru czy fal morskich, syreny aut czy fabryk, świst lokomotywy itp. Film prymitywny z przed lat trzydziestu posługiwali się również tego rodzaju dźwiękami wywołanymi za ekranem na modłę używana po teatrach znanymi powszechnie rekwizytami wielce po większej części prymitywnymi. Obecne „dźwięki” rejestrowane nowoczesną metodą nie są jednak o wiele wyższe i jak dotąd przynajmniej, nie cieszą się zbyt wielkim sukcesem.

Film śpiewający posługuje się śpiewakami zarówno solistami jak i chórami i głównym jego programem — choć może to go zbyt otwarcie nie wyznaje — jest zastąpienie teatrów lirycznych i operowych ekranem, który widzowi daje nie tylko obrazy dla oka, ale i partyturę muzyczną. Na razie jeden z filmów tej kategorii, słyn-

ny „Śpiewak Jazzu” z Jolsonem w roli tytułowej, cieszy się wielkim powodzeniem. Po nieważ jednak trudno, aby w każdym filmie bohaterem był właśnie śpiewak, przeto z natury rzeczy film tej kategorii zwróci się do filmowania gotowych oper. Wszak podobno jedna z wytwórni amerykańskich kupiła prawo autorskie do „Manon” za trzy miliony franków od spadkobierców francuskiego kompozytora tej opery. Filmy tej kategorii będą oczywiście bardzo niebezpieczną konkurencją dla teatrów operowych, na całym świecie, które niemal wszędzie wykazują deficyty. I tu okaże się niebawem bezrobocie całego mnóstwa solistów operowych, z pośród których tylko naprawdę zdolni i obdarzeni wybitnym głosem będą mogli żyć ze swej kariery śpiewaczej.

Film mówiący czy mówiony ma zastąpić teatr dramatyczny czy komedijowy, tak jak film śpiewający powołany jest do wyrugowania teatrów operowych. Głównym zarzutem stawianym powszechnie filmom tej kategorii jest kwestia zasadnicza, w jakim języku ma być film taki produkowany? Wprawdzie właściciele wytwórni amerykańskich twierdzą, że będą mogli na zasadzie fonogra-

icznej dołączać do każdego filmu specjalne partycje głosowe produkowane w kilku językach. Rzecz ta jednak jest wątpliwą, gdyż mimika aktora, mówiącego np. po angielsku, różni się zbyt jaskrawo od aktora, który dany tekst mówi w innym języku. Dlatego też filmy mówione nie zdają się mieć przed sobą wielkiej przyszłości.

W końcu warto przypomnieć, że cała ta sprawa jest dziś w fazie najzupełniejszej niepewności. Filmy dźwiękowe zostały w gwałtowny sposób puszczane w Ameryce, gdzie publiczność znużyła się dotychczasową produkcją z Hollywood i tysiące sal kinowych groziły wyłudzeniem, o ile publiczności nie da się nowej sensacji. Do jakiego stopnia trudno dziś powiedzieć, jaka przyszłość czeka filmy dźwiękowe, wystarczy przytoczyć w tej mierze zdanie dwu słynnych amerykańskich potentatów filmowych, Zukora i Lasky'ego.

Pierwszy twierdzi, że filmy dźwiękowe nigdy nie wyprowadzą filmów cichych, natomiast drugi oświadczył, że jego zdaniem za pięć lat film cichy będzie należeć do przeszłości a wszędzie będzie się wyrabiać jedynie „talkies”.

Co mówią słynne gwiazdy kinowe o filmie dźwiękowym? Pierwszy raz przed mikrofonem

Charlie Chaplin

Moje pierwsze wrażenie nie było najlepsze. Zawleczono mnie przed tajemniczy aparat, broniłem się z całym siłą, krzychałem, wymyślałem, nagle zabłysły światła. Niestety, głos mój, który po chwili usłyszałem będzie bezpowrotnie stracony — pierwszy mój film dźwiękowy długości pięćdziesięciu metrów nie będzie wyświetlony w żadnym kinie świata z tego powodu, że niema dość wyrozumiałego cenzora, któryby pozwolił na odtworzenie wyrażeni, jakimi obdarzałem moje otoczenie. Muszę dodać, że pod względem technicznym wszystko odbyło się jaknajlepiej. Gdy ujrzałem, jak cień mój wyrzuca potoki słów, zacząłem żałować, że byłem tak niegrzeczny.

Greta Garbo

Stałam przed mikrofonem pełna nieufności. Recytowałam po niemiecku monolog Gretchen, następnie odśpiewałam po szwedzku pieśń Solveigi zaś po angielsku scenę szafu Ofelji. Usłyszałam po raz pierwszy mój głos z ekranu — byłam wstrząśnięta. Tylko wtedy gdy ujrzałam po raz pierwszy me odbicie na ekranie w Sztokholmie przeżyłam podobnie silne wrażenie.

Ramon Novarro

Przed mą karierą filmową byłem śpiewakiem, dlatego też nie było dla mnie trudnym zaśpiewać przed mikrofonem romans hiszpański. Poszło wspaniale, już nigdy nie chciałbym filmo-

wać cicho. Na mój debiut w filmie dźwiękowym złożyło się kilka pieśni w filmie „Śpiew południowego jeziora”, wytwórni Metro-Goldwyn Mayer.

Gloria Swanson

To był doprawdy cud! Czytałam całą stronę z ilustrowanego magazynu i czyniłam to napewno bardzo źle. Rozchodziło się o walkę rewolwerową między dwoma bandami w Chicago. Czytałam, jakgdybym miała przed sobą rozdział z Biblii.

Miejsce — „Bille przejechał pędem swą maszyną środkiem między policjantami i strzelał na obie strony, trzymając w każdej ręce rewolwer” — wypowiedziałam w głębokiej ekstazie.

Aparat Western-Electric jest bardzo ciekawym i doniosłym wynalazkiem. Gdy usłyszałam głos mój po raz pierwszy, musiałam się śmiać, lecz nauczyłam się przy tym tak wiele, że przy mojej drugiej próbie recytacja wypadła bez zarzutu. Nie mogę sobie teraz wyobrazić, jak będę w przyszłości „kręciła” filmy nieme i ruchami wyrażała to, co chcę i mogę już teraz powiedzieć, gdyż system ten wydaje mi się obecnie nieco śmieszny.

Adolphe Menjou

Odczytałem przed mikrofonem wiersz Alfreda de Musset w języku francuskim. Łatwo sobie wyobrazić me wielkie zdumienie, gdy okazało się, że nie umiem ani słowa po francusku. Mieszanina dialektu prowansalskiego z francuskim była okropna, lecz profesorowie dźwiękowego filmu z Western-Electric orzekli, że mam przyjemny or-

gan mowy, jednak niewyrobiony. Zacząłem więc uczyć się mówić. Rozpocząłem słowem „Mama” zupełnie tak samo jak wtedy, gdy zacząłem mówić po raz pierwszy. Sądzę, że jest to najbardziej międzynarodowe słowo jakie tylko istnieje.

Clara Bow

Przy filmie „Wing” (skrzydła) mieliśmy efekty słuchowe. Jakgdyby pokój dziecinny filmu dźwiękowego. Moja pierwsza

próba przed mikrofonem była zupełnie taksamo chybioną, jak mój debiut przed kamerą. Przed kilku laty płakałam ze zdenerowania i zmylałam sobie szminkę łzami — co z tego wyszło można sobie łatwo wyobrazić.

Tym razem głos mój drżał tak silnie, że brzmiał jak beczenie kozy. Byłam zrozpaczona, lecz nie mogłam przemódz gęsiej skórki. Druga próba powiodła się szczęśliwie i już niedługo będę „dźwiękować”.

Nowa gwiazda filmowa

Na ilustracji naszej widzimy ulubienicę wytwórni „Metro Goldwyn”, która „odegrała” cały szereg ról w świeżo nakręconych filmach dźwiękowych tejże wytwórni

Program kin łódzkich

BAJKA	Pasazerowie na gapę
CASINO	Asfalt
CZARY	Szczerozłoty wywóz
GRAND-KINO	Girlsy Paryża
LUNA	Krystyna
MIMOZA	Rapsodia węgierska
OSWIATOWE	Golgota uczciwej kobiety
PALACE	Kobieta na krzyżu
RESURSA	Córka rabina
SPOŁDZIELNIA	Grzech Ingi
VICTORIA	O czym się nie myśli...

Powszechnie renomowany damski zakład krawiecki

J. MOŻKOWICZ
Zawadzka 22. Tel. 37-30.

Najnowsze francuskie modele jesienne i zimowe palt — i kostjumów oraz specjalne futrzane już nadeszły. —
Co 2 tygodnie — świeże modele.

Zawody lekkoatletyczne w Ozorkowie

Z okazji 11-lecia Niepodległości Polski, zawiązał się w Ozorkowie komitet obchodu uroczystości. Postanowiono między innymi urządzić zawody lekkoatletyczne dla członków tamtejszych klubów i stowarzyszeń sportowych.

W niedzielę na boisku sokoła około 40-stu zawodników startowało w różnych konkurencjach lekkoatletycznych. Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco.

W biegu na 100 metr. I m. zajął Michałak (Sokół) czas 13 sek. II m. Jaszczak (Sokół) czas 13,5 III m. Kryszniwicz (Strzelec) czas 13,8.

Bieg 800 metr. I m. Chojnacki (Sokół) czas 2 m. 26,2 sek. II Michałak czas 2 m. 26,6 sek.

Bieg 3000 metr. I m. Chojnacki czas 11 m. 15,3 sek. II Czerwiński (Strzelec) czas 11 m. 23 sek.

Rzut dyskiem I m. Helbing (Sokół) 28 m. 33 sek. II m. Malczewski (niestowarzyszony) 25 m. 93 cm.

Rzut oszczepem I m. Helbing 37 m. 52 cm. II Włodarczyk (Strzelec) 33 m. 49 cm.

Pchnięcie kulą I m. Helbing 9 metr. 67 cm. II m. Malczewski 9 metr. 64 cm.

Skok w dal I m. Jaszczak 520 cm. II m. Helbing 518 cm.

Skok wzwyż I m. Helbing 140 cm. II Malczewski 140 cm. Komisję sędziowską stanowili p.p. por. Nowalsetti Iskrzyński, Jędruszkiewicz i naczelnik tamtejszego Sokoła.

Organizacja zawodów jak na stosunki prowincjonalne wzorowa.

Posiedzenie FIFA w Genewie

Pod przewodnictwem Rimeta obradował wydział wykonawczy FIFA. Głównym tematem obrad była sprawa piłkarskich mistrzostw świata. Przedstawiciel Urugwaju wyjaśnił że przy prowadzeniu tej wielkiej imprezy jest obecnie silnie zachwiane wobec odmowy ze strony Europy. Wobec tego wydział organizacyjny FIFA postanowił przyjąć Urugwajowi z pomocą, zachęcając poszczególne państwa do wzięcia udziału w turnieju o mistrzostwo świata. Mimo to piłkarze europejscy najpewniej zachowają się w stosunku do imprezy obojętnie.

Football zagranicą

W rozgrywkach ligi austriackiej Rapid jest dotychczas niepokonany. Ostatniej niedzielę nie umiał wygrać z Austrią, lecz nie pozwolił się pobić. Wynik meczu brzmiał 0:0. Poprzez dnęgo dnia Austria zwyciężyła Hakoah 3:0, wobec czego żydowska drużyna nadal pozostaje na szarym końcu tabeli ligowej.

W związku amatorskim Grazer A. C. zdobył definitywnie mistrzostwo Austrii, bijąc F. C. Lustenau 3:0.

W Budapeszcie drużyna Ferencvarosi zwyciężyła Ujpesti 2:1. Hungaria — Kispesti 1:1. W rezultacie Ferencvarosi utrzymuje się na czele Ligi.

Czytelnia „OSWIATA”
6-go Sierpnia 34 w podw. poleca nowości beletrystyczne ostatniej doby dla młodzieży, oraz duży wybór pomocy szkolnych. Cena 1.30.

CZY LIGA BĘDZIE MIAŁA MISTRZA JUŻ 17.XI?

Być może, iż najbliższa niedziela przyniesie piłkarskiej Lidze mistrza. Jest to zależne od wyniku meczu Garbarni z Pogonią w Krakowie. W spotkaniu tem krakowianie uważani są za niemal pewnego zwycięzcę, chociaż stare lwy z Pogoni mogą powtórzyć swoje zwycięstwo z pierwszej rundy.

Bardzo wielkie znaczenie dla końca tabeli ma drugie z niedzielnych spotkań Turystów — Warszawianka. Dla łodzian mecz ten jest bodaj „ostatnią deską” ratunku, a zapowiada

się całkiem nierówno, jeśli się zważy błyskawiczny powrót warszawiaków do formy. Ich zwycięstwo nad I. K. P. (IFC.) było bezapelacyjne i dowiodło, że jednak Warszawianka jest potrzebna w Lidze, jako jedyna w swoim rodzaju dostawczelka silnych emocji.

Ciężkie więc zadanie czeka Turystów. W nielepszej sytuacji znajduje się Ruch mając do rozegrania w niedzielę mecz z Cracovią. Jedynym atutem ślązaków w tej walce będzie własne boisko, bo umiejętnościami krakowianie przewyż-

Gdyby Ruch zawodów niedzielnych nie zdołał wygrać, o stworzy się przed nim przepaść, oczywiście wraz z zdobycia 2 punktów przez Turystów w grze z Warszawianką. Zresztą dla drużyn zagrożonych spadkiem do klasy A tj. dla Turystów, Ruchu, Pogoni, Czarnych oraz w pierwszym rzędzie IFC decydującą będą zawody wyznaczone na dz. 24.11: Legia — Turystów i Warszawianka — Ruch, a kończące ostatecznie żmudną młoczkę mistrzów Ligi.

MOŻLIWOŚĆ WYJAZDU PETKIEWICZA DO AMERYKI

Sprawa wyjazdu Petkiewicza do Ameryki przedstawia się już dość realnie. Menager amerykańsko - fińskiego klubu w New - Jorku Hugo Quist, który w swoim czasie sprowadził do Ameryki Nurmiego i Wildego całkiem serio traktuje występy Petkiewicza za Oceanem. W tym też sensie zwrócił się telegraficznie do P. Z. L. A.

Związek nasz odpowiedział na propozycję Quista przychylnie, wysuwając oczywiście pewne warunki. Pierwszy start Petkiewicza miałby miejsce w New - Jorku w dn. 1 grudnia.

Obecnie należy oczekiwać ostatecznego zaakceptowania warunków przez Quista. Zgodnie z regulaminem Międzynarodowego związku lekkoatletycznego P. Z. L. A. oraz Warszawianka otrzymają zapewne za starty Petkiewicza wynagrodzenie. Sport zatem polski odniesie, z wyjazdu naszego rekordzisty korzyści nietylko moralne ale i materialne.

Za oceanem Petkiewicz zmierzy swe siły z najlepszymi „milerami” Ameryki oraz rekordzi-

sta świata Ritola, biegając na dystansie od 1 mili ang. do 6 mil. (t. j. od 1600 do 10.000 m.)

Zawody footballistek

Z zawodów Hirondelles (koszulki w pasy) i En avant

O promocję do extra-klasy

Fatamie spóźnione rozgrywki najlepszych drużyn polskiej klasy A nie dostarczyły jeszcze emocji. Co prawda niespodzianką było zwycięstwo lwowskiej Lechji nad ogólnym faworytem Naprzodem z Lipin, jednak za interesowanie bojami kandydatów do Ligi rozrośnie dopiero za jakieś 2 tygodnie.

Tymczasem w najbliższą niedzielę odbędą się następujące mecze: Lechia — ŁTSG we Lwowie i Naprzód — Ognisko w Lipinach. Zdecydowanymi faworytami w obu spotkaniach są gospodarze. Narazie liderem jest Lechia — gry. 4 pkt., 7:1 bramek. Za nią idą Naprzód — 1 gra, 0 pkt., 1:3 bram., Ognisko — 1 gra, 0 pkt., 0:4 bram.

ŁTSG jeszcze nie rozgrywało meczów finałowych i utraciło w ten sposób już 2 terminy: 3.11 z Ogniskiem i 10.11 z Naprzodem.

Ten stan rzeczy obiecuje honoralne przecignięcie rozgrywek aż do 21.12.

Turyści ukarani grzywną

Klub Turystów ukarany został grzywną pieniężną przez Ligę za niedopełnienie obowiązków gospodarzy na zawodach z Cracovią, kiedy to doszło do niekulturalnych wystąpień ze strony publiczności.

Jakkolwiek winę za owe zajścia chętnie publiczność zrzuca na sedzię, zdaniem naszym prasa powinna potępić taki punkt zapatrywania. Istnieją pewne przepisy, które obowiązują publiczność i których pod żadnym pozorem przekroczyć nie wolno. W przeciwnym ra-

zie odpowiedzialność spada na gospodarzy, jako tych, którzy są odpowiedzialni za niernormalny przebieg zawodów. Gdyby miało być inaczej, któż miałby obowiązek i możliwość zapewnić drużynom i sędziemu normalnej pracy na boisku?

ZJAZD AUTOMOBILISTÓW

Jak się dowiadujemy w grudniu bieżącego roku odbędzie się w Warszawie zjazd z całej Polski przedstawicieli automobilklubów. Z Łodzi jako delegacji wjeżdżają: Inż. Karol Kauczyński, Eug. Schicht, Al-

Schicht, K. Poznański i E. Tesche.

Przewidziany już jest program zjazdów i wyścigów na r. 1930 przez Ł. A. K., który przedstawia się następująco:

Dn. 16 lutego — Międzyklubowy zjazd teatralny do Kielc.
Dn. 17 maja — Zjazd gwiaz-

dzystów do Łodzi. Dn. 18 maja — Wyścig płaski na szosie Pabjanice — Łask od 22 do 29 czerwca — Międzyklubowy pościg za balonem w Łodzi. Dn. 20 lipca — Pościg za lisem. Dn. 21 września — Raid wojewódzki Ł. A. K.

AKTUALIA SPORTOWE

W roku przyszłym przyjeżdżają do Europy lekkoatleci japońscy by wziąć udział w igrzyskach akademickich w Darmstadt (Niemcy). Japończycy ponadto spotkają się w meczu lekkoatletycznym z akademikami węgierskimi i prawdopodobnie jako reprezentacja Japonii w rewanżu z Niemcami.

W walce o tytuł mistrza świata spotka się Scott z norwegczykiem van Poratkiem, który nokonał nokoutem w pierwszej rundzie w Chicago Charlie Smitha.

W Budapeszcie w roku przyszłym projektowany jest mecz pływacki pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Europą.

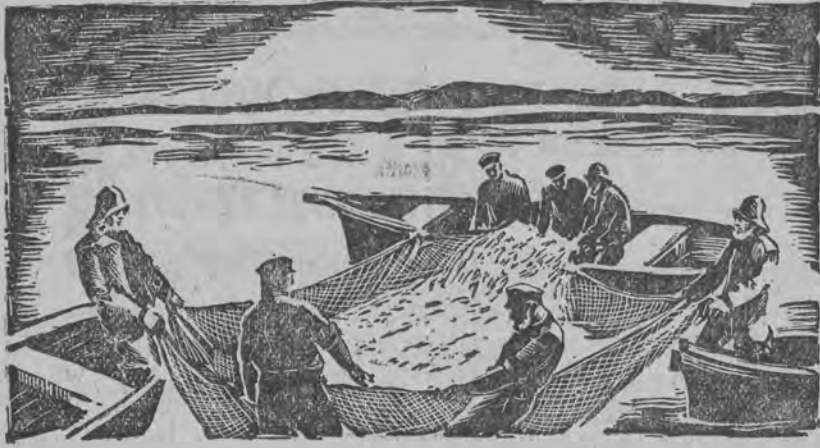
Ważne!
Czytajcie!
ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE
czytelnicy i prenumeratorzy „Głosu Polskiego” posiadający w mieszkaniach **RADJO** mogą mieć na każde żądanie, skierowane do wydawnictwa naszego (Piotrkowska 106) **naładowane akumulatory**

10 kuponów 10
Kto okaże w administracji dziennika „Głos Polski” — Piotrkowska 106 — **10 takich kuponów 10** będzie miał **bezpłatnie naładowane akumulatory.** Każdy, kto ma **radjo w domu** niech wytnie i schowa niniejszy kupon.

Za niezwykłą premją spotka się napewno z wielkim zadowoleniem ze strony naszych stałych czytelników i ogółu radioamatorów.

Ważne!
Czytajcie!

Czytajcie!!!
„GŁOS POLSKI”

Przemocą trzeba dzieciom tran wlewać

do gardła. Sledzie norwęgkie natomiast zawierają wedle badań lekarzy i chemików witaminy w tak znacznej ilości, iż zastępują zupełnie tran, smakować im będą wysmienicie. W każdym domu, gdzie rządzi dobra gospodyni i rozsądna matka pojawi się na stole śledź norwęski (Kipperred Herrings) będący jednocześnie przysmakiem i lekarstwem.

NORWEGJA

Wiejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej)

Od 12. XI. dn. 18. XI. 1929 r.
DLA DOROSŁYCH:
Golgota uczciwej kobiety
(Zakończenie)
Według powieści Juliana Mary „La maison du mystere” W roli głównej: Iwan Mozżuchin, Mikołaj Kolin, Simona Genevois, Helena Darily.

DLA MŁODZIEŻY:
DOLORES
Dramat historyczny wg powieści D. Belasco p. t. „Seice Marylandu”

Początek seansów dla dorosłych o godz. 18.45 i 21, w soboty i w niedziele 16.45, 18.45 i 21.
Początek seansów dla młodzieży o g. 15-ej i 17-ej, w soboty i niedziele o 13 i 15-ej.

Zakład Leczniczo-Wychowawczy dla dzieci nerwowych i cofniętych w rozwoju
DR. MED.
W. Spektorowej
Piotrkowska 224/226

Przy zakładzie:
a) Internat dla dzieci zamiejscowych
b) komplety dla przychodzących
c) poradnia pedologiczna

Przy zakładzie konsultacja specjalistów

Wszelkich informacji udziela i zapisy przyjmuje dr. W. Spektorowa. Piotrkowska nr. 107, telefon 1-36-10 od g. 5-6 codziennie

ZA GROSZE
w stosunku do cen miejscowych

REPERACJE I PRZERÓBKI
Radio aparatów
na wszelkie typy.
Reperacje akumulatorów
SAMOCHEMOWYCH

„VALVO”
Cegielniana 61.

Ogłoszenia Drobne

DO WYNAJĘCIA
pokój umeblowany, słoneczny, na I piętrze, z oddzielnym wejściem, dla 1 lub 2 osób (izraeliłtów). Wiadomość Andrzeja 48 m. 6, od 1-3-ej. 1463-13

Lek. dent.
Z. Bielakowska
POWROCIŁA
leczenie dziąseł, zębów i chirurgia stomatol.
ul. Kilińskiego Nr. 113, tel. 48-27. (winda)

POTRZEBNY
ślusarz ul. Kilińskiego Nr. 166, ślusarnia 1480

POSZUKUJE
skrom, pokoju zupełnie nie krepującego w pobliżu ul. św. Anny. Dzwonić między 9 a 12 lub 13 — 18 nr. 1.57-70. 1481-15

SKŁAD FUTER
J. SZWARCMA
NARUTOWICZA 42 (skłap front.)
TELEF. 166-31

poleca gotowe futra damskie i męskie oraz skórki pojedyncze wszelkiego rodzaju, po cenach przystępnych, na dogodnych warunkach.
Zakład kuśnierski na miejscu. Obejrzenie nie obowiązuje do kupna. P. P. krawcom udzielam rabatu

NIEMKA
(Reichsdeutsche) udziela konwersacji prowadzi lekcje interesujące i zapewnia szybkie postępy. Of. Główna Nr. 41, front, m. 7. Tel. 1.46-65, od 3-5 g. i od 20-21. 1479-17

ZGINAŁ
dowód osobisty wydany przez magistrat m. Łęczycy na nazwisko Stanisławy Drzewieckiej. 1470-14

ZGUBIONO
kwit kaucyjny na rubli 600.— wydany na imię Mintz i Asz przez Elektrownię Łódzką w roku 1913.

CHORZY NA PŁUCA

Tysiące już wyleczonych
Załadajcie natychmiast książkę, omawiającą moją Nową sztukę odżywiania która już wielu uratowała. Może być stosowaną przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczania choroby, nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwraca się i stopniowy proces wapnienia uleczą chorobę.

Powagi
na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają skuteczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im wcześniej rozpoczyna się stosowanie mojego sposobu odżywiania tem wyniki są lepsze.

Zupełnie darmo
otrzymacie moja książkę, w której zawarte są wiadomości naukowe. Ponieważ mój nakładca wysyła gratis tylko 10,000 egzemplarzy przeto napiszcie natychmiast, abyście się stali również szczęśliwymi odbiorcami

GEORG FULGNER
Berlin-Neukölln Ringbahnstr. 24. Oddział 641.

Oszczędzajcie pieniądze!!!

Różne **PIECYKI** i **KUCHENKI** kaflowe i szamotowe poleca po cenach konkurencyjnych i na najdogodniejszych warunkach

Pierwsza Łódzka Fabryka Piecyków
„PIEGPOL”, Piramowicza 3

Uwaga: Dla czytelników „Głosu Polsk.” rabat.

Szkoła tańców
Henryka Henrykowskiego
(Wschodnia 57)

Lekcje prywatne **Gdańska 9**, tel. 166-93.

Wycza najnowsze szlagiery sezonu jak: Six-Eight, Fox-Anglais, Blues, Valse-Anglais, Tango-Salee i innych, w grupach i pojedynczo w asystencji wybitnego mistrza z zagranicy p. Carlo Novarro.

B. RUSSKA
długoletnia nauczycielka

Udziela lekcji buchalterji, arytmetyki handlowej i korespondencji.
Udziela również lekcji pisania na maszynach różnych najnowszych systemów z dokładnym objaśnieniem konstrukcji i hektografji.

Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) 89 m. 8 obok poczty

Institut de Beauté
Anna Rydel,
Diplômée de l'Université de Paris)
Cegielniana 19, m. 8. tel. 69-92

Godziny przyjęć dla Pań i Panów od 10-8

Pielęgnacja skóry i włosów. Specjalne masaże twarzy i ciała. Masaże odtuszczające Usuwanie zmarszczek brodawek, piegów, wązów i innych detektów cery Usuwanie włosów elektrolizą. Elektroterapia. (Arsowal galwanofaradyzacja). Kwarc. Solux. Helioterapia. Farbowanie włosów.

Pierwszorządna pracownia kuśnierska

Przyjmuje wszelką robotę wchodzącą w zakres kuśnierstwa. Wykonanie roboty pierwszorządne i punktualne. Ceny bardzo przystępne.

J. ROZENCWAJG
ul. Wschodnia 40, front II-piętro. I piętro, front, telefon 58-69.

GUSTAW KEILICH
Browar i Fabr. Octu
Łódź-Orla 25
z dn. 1-go listopada 1929 r.
Tel. Nr. 100-25.

PIECE
żelazne szamotowe

wykładane cegłą ogniotrwałą, niezwykle ekonomiczne w użyciu, dające maksimum ciepła przy minimalnym zużyciu opału

poleca po cenach konkurencyjnych
Sprzedaż Artykułów Żelaznych
N. BIAŁEK, Łódź
Piotrkowska 39. Tel. 185-91 II-ie podwórze.

WYBORNE wędliny POMORSKIE

szynki westfalskie, polędwice, — boczki, kiełbasy suche, —
— oraz —
codziennie świeże piklingi ang. i śledzie wędzone pełno-tłuste poleca hurtownia

„RYBKOLL”
Wędzarnia Ryb
CHELMNO (Pomorze) ul. Grudziądzka 19.

FARBIARNIA FUTER
Bezkonkurencyjna na Łódzkim bruku
Richard Schoenmann
Łódź, ul. Gdańska Nr. 8, front, II piętro.

Przyjmuje do farbowania: Kamczatki, bobry, wydry, foki, karakulki, breitszwance, szare nurki, mały, nutria skunksy, szopy, sobole, tumaki, popielice, tchórze, oposy, lisy, żrebaki, kozy, an gory króliki, baranki i t. d. Na kolory naturalne lub odmienne. Odświeża się i czyści również wszelkie wypłowiałe przetłuszczone lub wyleżane futra.

Wszelkie roboty w zakresie farbiarsko futrzanym wykonuje chemik wyszkolony fachowiec z długoletnią zagr. praktyką podl. najnowszych sposobów paryskich i lip-skich. Gwarantuje za kolory trwałe.

wobec kryzysu ceny niższe o 25 proc.

Kto chce elegancko się ubierać
niech się zwróci do pierwszorzędnego zakładu dyplomowanego krawca męskiego

J. BAUM PIOTRKOWSKA 69.
Specjalność: roboty futrzane.
Ceny, warunki najprzystępniejsze.

SZKOŁA TANCA
dypl. nauczyciela
J. Zalcmana
ul. Cegielniana 54

Tańców najnowszych wycza się bez względu na zdolności w ciągu 8 lekcji w grupach i pojedynczo. Początek kursu 4 listopada. Informacje od 5 do 10 w.

Ostatnie nowości
Zańców Nowoczesnych
wycza w grupach i oddzielnie
Karol Trinkhaus
dyplom. naucz. tańca
ul. Andrzeja Nr. 17
I. of. II wejście, parter.

Czytelnia Powszechna
Piotrkowska Nr. 37
w podwórze.
Poleca duży wybór książek w czterech językach. Ostatnie nowości.

Prenumerata miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50; zagranicą — zł. 10.—.

Redakcja i administracja Piotrkowska 106. Telefon centralny 199. Redakcja nocna i drukarnia Piotrkowska 86 telef. 799. Redakcja otwarta dzień i noc bez przerwy. Administracja od 8 do 20. Redaktor przyjmuje od 17-18.

Redaktor i Wydawca: MARCELI SACHS

Ogłoszenia. Jednoszpaltowy milimetr wysokości w tekście (strona 5 szpalt) 40 groszy, przed tekstem 50 groszy, zaręczynowe i zaślubinowe ryczałtem 10 złotych, Nekrologi po gr. 30 za 1 szpalt. wiersz. milim. (strona 5 szpalt). Ogłoszenia wyczące po tekście (strona 10 szpalt) za wiersz milimetr. 10 groszy. Drobne — 12 groszy zawyraz (najmniejsze 1 zł. 50 gr.) poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz. Zamiejscowe droższe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. Stałe ogłoszenia kin, teatrów, i lekarzy podług umowy.

KONTO CZEKOWE w P.K.O. Nr. 61-119.

W drukarni własnej „Głosu Polskiego” Piotrkowska 86